



LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger. 5.

PASSANT REVISTA



—Eh, don Antón?... ¡Que vagin dihent que Barcelona no es monárquical
—Y tal, home, y tall... Aquí sí que hi ha qualitat y número.



La policia alegre.

La Revista Contemporánea

S'ha mort en Perojo, soptadament, al Congrés, al seu banch de diputat! La noticia 'm va remoure las entranyas. Jo no l'he conegut, ni coneix casi bé res de la seva historia. Es un nom, no més que un nom, que 'm condensa al esperit tota la meva adolescencia. Es un nom imprés en titulars elzevirianas, á las cubiertas de color de rajola; desota d'un rétol que diu: REVISTA CONTEMPORÁNEA.

Aquest nom, *José del Perojo*, té pera mí una potència mágica d'evocació; m'obra las portas del passat y 'm ressucita de la sepultura. Perque 'l jo de llavors, de trenta anys enrera, també es mort. ¿Voleu que us la conti la meva adolescencia difunta? Com á cosa meva, no 'n valdría la pena; pero 'm sembla que té un valor representatiu d'una época històrica. Donchs, us la contaré.

Es al diumenge á la tarde, quan el meu pare 'm porta al *cassino* del carrer Major: un casal de marquesos ab l'ampla escala que puja drete fins á un replá, pera torsar y ab uns quants grahons més arribar al pis. Dugas columnas gruixudas que han estat blancas, greixosas, culotadas pel fum y la pols, semblan més aviat de sabó que del márml que voldrían imitar. D'un vestibul fosch se passa: per la drete al *saló de lectura*; per l'esquerra á las altrás salas del *cassino*. Al *saló de lectura* no hi ha casi may ningú, y menos en aquella hora. ¡Quína soletat més alegre! Las cadiras d'espalller arrodonit, com de perruqueria, rodejan la taula oval, tapada ab panyo vert: els diaris arrengrerats á la vora; las ilustracions y revistas al mitj. La saleta es penombrosa; pera veures'hi bé 'ns hem d'acostar al doble balcó que dona al carrer. Som al estiu: las cortinas que guardan del ressol baten la barana á patacadas, sotraquejadas pel vent de mar.

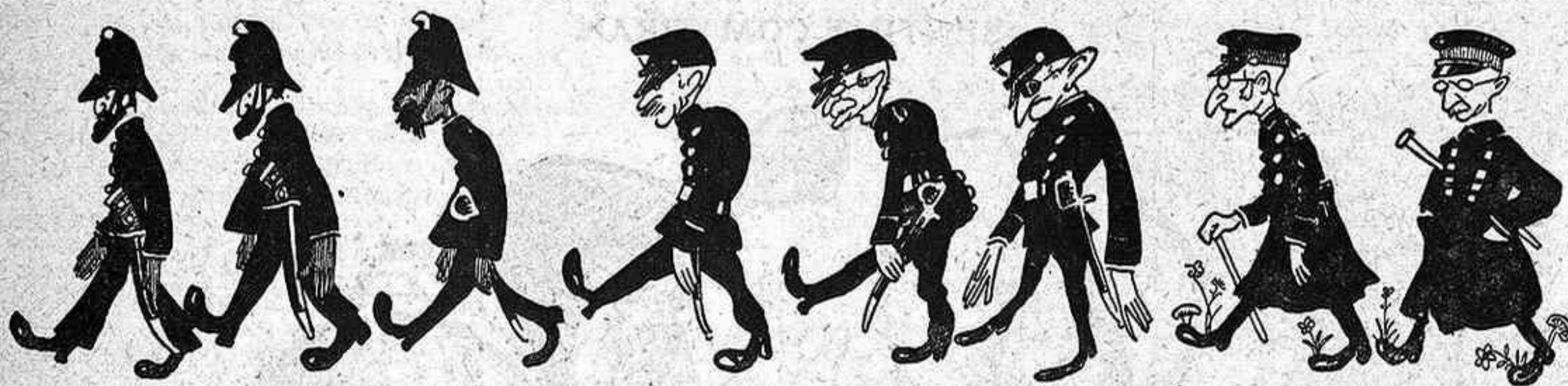
Al mitj de la taula, la *Revista d'Espanya*, blava, y la *Revista Contemporánea*, roja, se m'ofereixen virginals, sense tallar. L'estudiant de quinze anys té uns mestres al Institut que no son uns sabiassos, pero que 's fan estimar y fan estimar l'estudi. No podrian ser millors, y de segur que no haurían guanyat unas oposicions. El catedràtich de psicologia ha regalat al estudiant un manual (d'en González Serrano) *ab dedicatoriá*; y li ha parlat d'en Salmerón, expulsat de la cátedra y emigrat. Com no s'ha de sentir enfebrat aquell noy, trasbalsat per la guerra civil que tot just s'apaga, pels conflictes religiosos que trastornan familias conegudas, per las discussions y las disputas del món espiritual. El naturalisme d'en Zola y l'exégesis d'en Renan á Fransa, las infiltracions del darwinisme á todas las ciencias, las atrocitats del turch á Bulgaria trasbalzan els enteniments. L'estudiant se torna soldat: las qüestions més abstractas son motiu de disputa baladrera. Es temps de batalla. ¡Guerra al papa ultramontá! ¡Guerra al romanticisme! ¡Guerra á l'escolástical! ¡Guerra

á la Restauració despòtical Y mentrestant, se funda la «Institució Lliure d'Ensenyansa» á Madrit; Galdós escriu *Doña Perfecta* (á la *Revista de España*), els socialistss radicals escampan las federacions revolucionarias. ¡Cóm voleu que no li tremoli la má al estudiant, quan agafa la *Revista Contemporánea*! S'ha enterat de qui es aquell *José del Perojo*: rich, vingut d'Alemania, ha montat ab sos diners la redacció y la imprenta. L'ajuda un altre cubá, en Montoro, encarregat de la secció política, y treballan joyosos, en mànigas de camisa, ab un barril de ceruesa á la vora. Tot es nou á la *Revista*, fins la lletra elzeviriana, ab sos frisos de groteschs y sos culs de llantia d'animalons. Y l'estudiant s'estima al Perojo com al company major, l'estudiant universitari de la vella Alemanya. Allí á la *Revista* se li revela l'Alemanya, reduhida avans als graus noms de Kant, de Goethe y de Schiller. Es l'Alemanya universitaria, que continúa l'obra de redempció pel saber, sense avergonyirse del sentimentalisme una mica mansoy y burgés. En Perojo li fa conéixer filososps, naturalistas, filólechs, novelistas, tota l'Alemanya, y de retruch, els que diuhen cosas novas á Inglaterra y á Fransa. Jo no 'n tinch cap exemplar ara de la *Revista Contemporánea*, pero á gropadas rajan de la memoria els noms lluminosos: Schopenhauer, Hegel, Renouvier, Kuno Fischer, Du Bois Reymond, Hartmann Diez, Müller, Fredigrath, Heyse Storm... (Al mes passat encare vaig veurer una edició inglesa d'aquell *Estany de las abellas*; tan poqueta cosa, y cóm m'enternia!)

Com un llop s'empassava l'estudiant las planas encisadoras, mentres á l'altre banda de carrer, d'un primer pis brollava la veu aflautada de la filla d'un argenter, que s'acompanyava al piano cantant:

Para toreros Granada,
para mujeres Madrid
y para amores tus ojos
cuando me miran á mí.

Y tant abstret estava, que sentía la cansó sense distreurers; y ni 'l distreya el burgit de vesper del café de sota, que esclatava, de vegadas en desori infernal quant el pianista, *el senyor Antonet de las Figuras*, ne tocava un d'aquells irresistibles: dos acorts sechs: *pim, pam*, una passada rapidíssima de la ma per tot el teclat; *trrrrrrrrrrrriit*, y «¡Hostial!» un cargolament vertiginós de notas altas, grupets en terceras, com xiscles de flautins qu'engrescava á tot hom y acabava á galop, marcat pels jugadors de domino á cops damunt de las taulas y pel mateix pianista á patadas damunt del tablado... Alló sí que ja era una mica massa. L'estudiant alsava la vista pera barallarse ab un catedràtich nou, un pedant d'ulleras, del bigoti y perilla clássichs; ó bé 's fixava en el grupet que feyan el sabi, el poeta y el diplomátich de la localitat. El sabi no parlava, no havia parlat may; xiuxejava, sempre endolat, sempre tornant d'un enterro, corria la llegenda d'uns pa-



La policia trista.

pers genials que donava als clients que 'l consulta- van com advocat. Aquell seu resar funerari tenia la virtut de fer riurer al poeta; un riurer sacudit, com a tos d'una vella molt vella. Y el diplomátich,—li deyan el *Cónsul* perque n'havía estat,—esbufegava asmátich, pletórich, tot una devallada de bossas mitj plenas, els parpres, la papada, la panxa, las cuixas...

Desseguida, la fam de llegir cridava al estudiant y ¡halal! á coneixer el món espiritual, que 'l bon Pe-rojo li ensenyava.

Després, aquella hermosa *Revista Contemporánea* s'ha mort; els jesuítas la varen ajudar á ben morir. Y al estudiant el van matar els catedrátichs de l'Universitat de Barcelona.

TULP

Presentalla regia

¡Quína alegría la del bon rector quan un emissari, ab carácter casi oficial, va anar á confirmarli la grata noticial...

—¿De manera qu' es cert?

—De tota certeza.

—Pero...

—¿No li dich qu' es segur?... Ho sé pel Arcalde, pel Gobernador, pel General.. ¿Vol més garantías encare?

El pobre sacerdot no se 'n sabia avenir. Necesitava que li expliquessin detalladament, que li puntualisessin la cosa ab tots els ets y uts.

Y, neguitós, insistia:

—Cóntimho tot, tot!... Veyám, tór-nimho á dir.

—Pues, res: que la reyna, durant la seva permanencia aquí, vindrá un día

á aquest temple á postrarse als peus de la excelsa Verge.

—¡Quín honor per la iglesia!

—Ja pot ben dirho! Ab tantas Verges—vull dir imatges—com la ciutat alberga, triar precisament pera rendirli homenatge la que vosté cuida y administra!...

—Ah!... Es que, de tots modos, aquésta es la patrona. Alguna superioritat ha de tenir sobre las otras..

—Per aixó segurament la reyna deu haverla escullida.—

Al rector la boca se li tornava aygua.

—Donaré ordre d' embellir el temple, adornantlo ab las sevas galas més preuhadas...

—Es natural.

—Flors, llums per tot arreu... Una alfombra que comensi á la porta y arribi fins als peus de la Verge...

—Molt ben pensat.

—Faré afinar l' orga, previndré á la escolanía pera que ensaji las millors pessas del seu repertori...

—Aixó mateix.

—Al entrar, la marxa real; al acostarse á la imatge, la marxa real; al sortir, la marxa real... ¿no li sembla?

—Sens dupte; tot ha de ser real en aquells moments solemnes.

—¡Oh, ja veurá, ja veurá de quína magnificencia revestirá l' acte.—

Aquí l' emissari, canviant de tó, va acostarse al rector y li digué á cau d'orella:

—Lo que vosté encare no sab es una cosa. La reyna...

Y va aturarse, disposat á saborejar l' efecte que al sacerdot li anava á fer la confidencia.

GENTILESA... ULTRAMARINA



—Me 'n vaig al ball de gala... Adeu siau!

—Adeu, fill meu... ¿No 't deixas pas la clau?...

SENTINT COM TIRAN



—Avi, quan els canóns fan salva ¿ahont apunten?
—Al capítol de gastos.

—Sí. La reyna ¿qué?...
—La reyna té 'l propòsit de fer un regalo á la Verge.
—¿De debó?
—Ho sé de bona tinta.
—¿Y en qué consistirá l' obsequi? ¿Flors, potser?
—No, senyor.
—¿Un ciri de pes descomunal?
—Tampoch.
—¿Un manto? ¿Una diadema? ¿Un ceptre?...
—Es inútil que barrini; no ho endavinaría may. El regalo que la reyna pensa fer á la santa imatge será un regalo positiu, palpable, contable, trincable...
—Diners.
—*Ecco li qua.* La reyna es, avans que tot, una senyora pràctica y sab perfectament que las necessitats de la Iglesia no 's remedian ab flors, ni ab escapularis brodats, ni ab núvols d' incens...
—Induïblement. Els diners, pesi á la vilesa de la materia, son la base d' un culte digne y esplendorós
—Per aixó mateix. La reyna,—desde ara puch assegurarho—al prosternarse al davant de la Verge, posará als seus peus una quantitat en monedas d' or.
—¿Unsas?
—Monedas de cinch duros.
—¿Deu n' hi doret!...
—Y com que 'ls actes de las testas coronadas tots tenen el seu simbolisme especial, fins se sab el número de monedas que constituhirán la presentalla.

—¿Serán molts?
—Tantas com anys té la reyna: una per any. El bon rector va quedarse un moment pensatiu.
—¿Una per any?... ¿Y quina edat té avuy Sa Magestat?...
—Vint anys.
—Aixó vol dir que las monedas d' or serán vint també...
Y ab una rialleta que deixava entreveure massa que no era una ignocenta broma lo que dels seus llabis sortía, va exclamar, posant fí á la conversa:
—¡Quina llástima que la reyna, en lloch de ser tan joveneta, no sigui una venerable senyora de vuytanta ó noranta anys!...

MATÍAS BONAFÉ

*
* *

Tu y jo, ja no som pas dos.

En una abrassada estreta,
rebo jo de ta boqueta
un martiri deliciós.

El cos meu se va enmotllant
á n' el teu, en enroscada,
y el teu bes cada vegada
més dolorós vaig trobant.

Es tan punyent ta carícia
y estrenys ab tanta passió

que lo qu' era dols petó
esdevé crudel delícia...

Nó, el teu bes ja no es besada:
es un xuclador etern;
es un mosséeh de l' Infern
á mon ánima dempnada.

MAYET

GLOSARI

El nostre Ajuntament té, com sab tot-hom, el títol d'Excelentíssim, i se'l té ben guanyat en virtut d'un grapat d'excelències acrisolades. Ara mateix se'n acaba d'apuntar una, d'aquestes excelències: l'excelència del desprendiment d'ermilla. El nostre Excelentíssim, en un sobtat i generós puntillo, ens ha trompetejat la nova: « S'obre un concurs de matrimonis prolífics, ha dit; anem a donar un centenar de duros al pare o a la mare que compti am dotze o més fills llegítims. »

Ja veuen si és senzill... ¿ Nostre Senyor els ha favoregut am dotze fills?... Cinc-centes pessetes billo-billo que'ls venen com caigudes del cell... Cent duros!... Am doscents més que n'hi afegeixin, ja'n tenen pera lliurar del servici a n'el que faci 131

L'altre dia's parlava d'un matrimoni jove molt conegut, d'un matrimoni foraster que en poc temps van rebre dos nens de París i ara mateix en tenen un pel camí (que ja deu ser a la vora de Port-bou), i es parlava de que tenien intencions de venir-se'n a viure a Barcelona.—Deu ser perquè a n'ella li agrada'l mar..., deien uns.—No, responien altres; això és que ell troba que a Barcelona s'hi divertirà més...—I jo, amb el meu silenci eloqüent crec que era l'únic que hi tocava:—Ca, ca, em deia jo; això és que tenen ganes d'arribar a la dotzena i volen endur-se'n el premi de l'Arcaldia.

I—tinguin en compte qui'ls ho diu—ja veuran com hi haurà empentes, influències, baixeses i papers ridícols pera obtar al momio ofert pel nostre criaturer municipi. ¡ Com que'l gest heròic de la nostra corporació edilesca serà indubtablement un mirall pera tots els demés pobles en ús de civiltat!... La pensada és ara tant sols una llevor feconda que germinarà quietament fins a l'esclat del fruit esplendorós; és com si enterresim una patata social que grillarà a no trigar gaire reproduint-se dintre de poc en infinitat de patatetes benèfiques. ¿ Com no se'ns havia ocorregut abans, tristos mortals del sigle XX, una idea tant senzillament lluminosa!... Què són 500 pessetes?... Res!... i, no obstant, la felicitat d'una família!... ¿ A què abolir la llei de Jurisdiccions, pera que suprimir les quintas, si amb aquesta primera que als pobres els ha caigut a sobre ja tenen mitja emancipació guanyada, un grapat de graons pujats en l'escala de les reivindicacions econòmiques?... I ben mirat: ¿ no's donen, a lo millor, cent duros en concurs a n'el que punteja més bé una sardana, a n'el que escriu uns versos ben ritmats, a n'el que bat un record en bicicleta?... ¿ Per què no s'han de donar am més justícia a n'el que ha tingut el capritxo (diguem-ne capritxo) de posar dotze bordegassos al món, criar-los, educar-los i fer-los homes?...

ELS QUE SE 'N VAN



GIL V. ALEGRÍA

Empressari d' espectacles

Mort el día 16 del corrent mes.

El glosador aplaudeix sense reserves el sentiment incubador de la Comissió-lloca que corre amb això, i li augura un èxit que pera ell el voldria en Falqués el dia que inauguri'ls fanals del Saló de Sant Joan. Que'm pelin si dintre quatre anys no tenim els barcelonins més « prole » que'ls conills i els gitanos.

Sinó que, com més èxit tingui l'idea, menos ens entendrem, perquè: si per una part al Govern Civil institueixen un Patronato de la Infancia destinat a protegir les criatures desamparades, i per altra part a l'Arcaldia, d'acord amb els cerers i les llevadores, augmenten l'afició a fer-ne am probabilitats de desamparo, serà cosa de no donar l'abast. L'arcalde, procriador inductiu, anirà premiant la feconditat; els matrimonis de poc senderi s'ho aniran prenent al peu de la lletra... i si'l gran Malthus, refrenador de la propagació de l'especie, no atura l'arrencada, me sembla que tenim Patronato de la Infancia per dies.

XARAU

LLIBRES

POETES VALENCIANS CONTEMPORANIS.—Una vintena de firmes valencianes, escullidas entre lo milloret dels caps de bròt que pot oferir la terra d' Ausias March en el ram de la poesia. Alguns dels autors, ben notables, son encare vius; altres com en Llombart, en Pizcueta, l' Espiau y l' Escalante havían omplert de gloria en son temps ab sas ingénues y sentidas trovas la xamosa regió germana nostra.

El llibre resulta simpatiquíssim y als catalans amichs de la poesia lírica han d'acullir-lo forsosament ab veritable regositj, per tractarse de una literatura qu' es com si fós de casa y per ser, realment, un aplech de composicions hermosas y ben seleccionadas.

ALTRAS PUBLICACIONS REBUDAS:

* *L' Ordinari Henschel*.—Drama en cinch actes, d' Hauptmann, traducció de D. August Pí y Sunyer. Va estrenarse fa uns 5 anys en el Teatro de las Arts. Está molt ben editat per *La Escena Catalana*.

* *Los Segadors*.—Cansó popular Catalana. Reducció pera cant y piano.

* *La Malura*.—Quadro social en un acte, original de Lluís Viola y Vergés.

* *Toreros de pega*.—Humorada cómica en un acte y dos quadros, en prosa, original de Ramón Muntané.

* *La perla de Montserrat*.—Sardana per Abelardo Coma. Inspirada composició inserta en l' *Album Salón*.

* *Cor delator*.—Monòlech d' Edgar Poe. Narració extraordinaria, adaptada á la escena per A. Albert Torrellas. Produheix efecte, y está escrit ab sobrietat y distinció.

* *El Triunfo de la Libertad*.—Es un follet de 81 pla-

nas que 'ns envía D. Valeriá Cervera. Explica en ell un medi fácil de anular l' influencia y el poder de tota mena de cacichs y reaccionaris.

* *Tartuf ó L' Impostor*.—Comedia en cinch actes original de 'n Molière. Traducció de Alfons Maseras.

* *Mariagna*.—Cançó Popular Catalana. Lletra y música recullidas pel «Cançoner Popular.»

* *La Nissaga dels Rouredes*.—Drama en tres actes original d' Hermenegild Carrera y Miró.

* *Sessió Inaugural* de la Associació Nacionalista Catalana, celebrada el 29 de Mars. Un follet de 23 planas ab els discursos corresponents.

* *El Barber de Sevilla*.—Comedia en quatre actes de Beaumarchais, traduhida per Carles Capdevila. Forma part de la Biblioteca folletinesca de «La Escena.»

* *Sobre les indicacions* del iodur potássic en el tractament de la Tuberculosis Pulmonar.—Notable treball científich sortit de la ploma del Dr. Eduard Xalabarder.

* *La Capritxosa*.—Sardana de 'n Pep Ventura, ab comentari, poesia y arreglo pera piano de 'n Joan Llongueras. (Es de la Colecció de Sardanes Escollides que publica la casa Dalí-Presas, editors, de Figueras.)

SEPT SCIENCIES

A PROP DEL APEADERO

TEATROS

ROMEA

A Madrit no havia agradat gens *L' Aranya*; y aquest precedent feya esperar que aquí agradaria bastant. Y ha agradat, no bastant, sino molt, extraordinariament.

Nosaltres no entrarem en comparacions ni en regatetjos que á res conduheixen per orientar al públich; lo que sí dirém á tota veu y ben sincerament, al contrari d' altres respectables opinions, que 'l darrer drama de 'n Guimerá es un dels millors que hagin sortit de la seva ploma, el més atrevit, de un atreviment casi temerari en lo que respecta á la forma y el més original, sens dupte, en el sentit de procediment.

La obra no sols resulta genial en el fons, en el pensament de alta moralitat que tanca y en la vida de color y de calor veritables qu' exhalan els personatjes, sino en el detall més petit, en la expressió ínfima que, sortida de mans del autor, pren un relleu de vivíssima realitat.

Bona part d' aquesta condició, en las modernas obras del senyor Guimerá, 's deu á la trassa ab que aquest sab fer acompanyar els bocadillos impecables dels seus tipos de infinitat d' acotacions justíssimas y de tan mérit d' observació com els mateixos parlaments.



—Guardia ¿por qué no disuelve V. aquel grupo?
—¿Disolverlo?... ¡Qué profanación!... ¿No ve V. que son catorce?

UN DITXO POPULAR



Dona jova y home vell?...
No hi ha pas remey per ell.

El primer acte de *L' Aranya*, ab tot y ser el més fluix, té la gran condició de predisposar l'interés del públich en favor de la acció que encare no s' veu enloch, pero que s' insinúa ab tota senzillesa y claretat en las darreras escenas, essent admirable la exposició de aquells matrimonis-tipos, tant catalans per presència y tant de tot arreu per essencia. El segon es una maravella: Casi tot l' ompla un dinar menestral, plé d' incidents, en el que s' hi confonen la hermosura artística y el naturalisme més crú. Sols á un verdader creador de bellesa li es donat el màgich poder de arribar á un semblant resultat. L' acció en aquest acte s' desenrotlla dominadora, la passió brolla impetuosa del cor dels protagonistas y un devassall d' emoció fluctúa intermitent entre 'ls actors y el públich. L' últim acte conserva la tensió dramática del segon en las primeras escenas un tant esllanguidas, pero l' interés y l' espectació tornan tot seguit á ferse amos y senyors, y quan la passió y la fatalitat sembla que hagin fet tornar fera á aquell home bó, enganyat per un fals amich, en la inminencia d' un crim vulgar, alashoras esdevé un final inesperat, plé de tendresa y de sentiment, profundament humá, y que arriba al públich com un bes amorós, com una manyaga carícia al esperit.

Naturalment que en la obra hi trobaríam petites observacions á aclarir, com per exemple las efusivas expansions del Tano y la seva dona en plena botiga y ab la porta del carrer oberta, l' abus ab que alguns dels personatjes parlan de fills per justificar el trágala del protagonista, certas acusacions d' aquest al devant de la gent, el mateix comportament una mica boyrós de la senyora Isabel, ... pero tot aixó, acceptant els efectes teatrals y la teoria de la moderna inverossimilitut verossímil de tots els teatros del mon, no descomposan per res el magnífich conjunt de la obra, que, com hem dit, es hermosa de debó y mereix veure's.

El senyor Guimerá va rebre el día de la estrena una delirant ovació, que s' ha repetit en successivas nits.

La decoració nova, fa l' efecte desitjat.

Els intérpretes, tots bé, en primer lloch la Clemente y en Daroqui.

—Molt aviat s' estrenará *La Santa*, comedia en 1 acte de D. Enrich Martí y Giol.

—*De pesca*, es un arreglo de 'n Pau Parellada que no está á la altura del maestro.

—*El ditxós caixal del seny*, una traducció que donará més diners que gloria.

NOVETATS

«La gent no vé» gemegan els empresaris *de vers*, y ja rebota pels diaris l'eco de la veu trista: la gent no hi va. Han estrenat al Principal y á Romea, ha donat concerts en Casals ab un pianista jove, nou, han estrenat á Novetats, y cap sala s' ha omplert. Diuhen que tot es qüestió de poch diners. Sí; molts n' hi ha que s' quedan á casa perque no n' tenen de diners; pero el cas es que de pobres ja n' hi van prou al teatro, aixís que 'ls cridan pera un espectacle d' art; els que s' absteneñ son els ríchs, com sempre.

La «Nova Empresa de Teatre Catalá» ja s' cuydá del anunci, y fins de la *réclame*—y no es cap censura—pera el cicle de tres funcions novas que han iniciat la temporada; á la primera y á la segona hi havia mitja entrada, y á la tercera, ab la promesa de música y decorat luxós, ab el patrocini de Shakespeare y Mendelssohn, hi quedaren buyts bastants palcos.

Y encare, lo pitjor es que 'l senyor Gual no ha encertat la tria de las tres obras inaugurals, pera arreplegar gent, y es una viva llástima, perque s' veu que no s' hi ha mirat en la feyna preparatoria. Suposém que 'l Sr. Gual no s' ha encaparrat gens en el negoci, que ha volgut fer art pur, imposarlo al públich avans que donarlo per la banda

ab grollerías remunerativas. Donchs la primera obra triada, la d' obertura es una comedia francesa (*La Vida Pública* d' en Fabre) que 'ns conta, ab un verisme de miniatura, totas las complicacions, venalitats y embusterías d' unas eleccions municipals, y res més. Esperar á la una de la matinada pera arribar á saber com se reelegix un arcalde, vaja, es massa esperar. Tot' obra de teatro té de ser teatral; no en el sentit vulgar de sorpresas constants, xaradas, crits y jochs de contrastes, sino en el sentit de moments fundament trágichs ó humorístichs y de figuras típicas, de caràcters. A *La Vida Pública* no hi ha res d' aixó, jo no sé qui son aquells homes que may parlan ni fan parlar d' ells, no més distingeixo al un per las patillas blancas, al altre per la perruca rossa ó per las botinas blavas... Es obra curiosa, exacta; pero no conmuu á ningú.

La segona nit se representá (ó jugar, com d'eu el poeta Carner) *Sogra y nora* d' en Pin y Soler, una comedia que té més de vint anys, y no 'ls amaga.

La tercera comedia inaugural, el plat fort, era *El somni d' una nit d' estiu*, traducció del esmentat Carner. Sembla una juguesca: de las trenta set obras de Shakespeare, es potser la menos representable. Els inglesos que se la saben de cor la «Biblia nacional», casi casi no gosan portar el *Somni* á l' escena. Al temps shakespeareiá á l' espectador ignocent no li calfan decoracions ni actors caracterisats, ell s' ho imaginava tot: magnats y princesas, fantasmas y follets ho podfa ser qualsevol. Ara com més ens hi volém acostar á la representació d' aquelles figuras, més ens en allunyém, quan no 'ns ho sugereix un gran actor. Per aixó, un carnicer inglés del sigle XVII veyá en uns xicots bruts y desvergonyits lo que nosaltres no podém veure en las noyas macas vestidas de musselinas; els noms no més li evocavan els goblins, els dimoniets boscatans entremaliats, remenuts com un gra de mostassa, sutils com una taranyina, que brandavan en l' ayre com la flor del pesoler ó s' escurrián sota una mata com á cu-

quets... No, no podem veure als que 'l poeta 'ns vol mostrar, per excelents que siguin els actors, per belles que siguin las actrius ó las ballarinas. Puck, aquell Robin Boncompany tan trempat y joganer, Oberon y Titania... ara sí que 'ls veig jo, tot sol, á la llum de la lámpara...

Y després—ja se li pot dir la veritat al Sr. Gual—la feynada que li ha costat posar el *Somni*, s' ha perdut en gran part, per la traducció incerta y per la grandaria y la sordera de la sala. Moltes paraules s' hi perdían, indistintas ú ofegadas per la graciosa, refinada música de Mendelssohn. Aixís ens succehía que, com el Theseus de la mateixa comedia, 'ns havíam d' entretenir comprenent lo qu' estava mal comprés (*Our sport shall be to take what they mistake*, diu quan els clowns li van á «jugar la molt trágica rejuissansa», com traduhiría en Carner, quí, fora del teatro, es tot un altre). ¡Llástima de treball y de diners! Pero, en Gual, no es home que 's desconhorti aviat, y trobará la revenja. Sigui com vulgui, l' espectacle es curiós y la música molt bonica, interpretada per una orquesta que dirigeix el mestre Pahissa. ¡Si la trobés en Gual una obra ben nova, musicada per aquest mestre jove y plé de talent, llavoras sí que fora un cop!

Dels actors y de las actrius no se 'n pot dir gran cosa; no se 'ls ha probat del tot. La senyoreta Fremont, que jo no coneixía, ha fet una escena de *La Vida Pública*, tota insinuacions, temptacions y duplicitats, que no sé qui més en catalá ne sería capás. Per ara es una revelació que devém al Sr. Gual; tant de bó que 'ns hagi portat l' actriu que 'ns falta. Els demés, casi tots coneguts, treballan ab bona voluntat y tot sovint ab lluhiment.

RURALISME

Fugím de la ciutat, amiga meva;
el seu tráfeh m' irrita y em subleval
Aquest soroll de llaunas m' indisposa
torbant la pau per mí tan desitjada,
y aquesta pobre gent, afillada
al llarch de las aceras, me fa nosa.

Fugím de la ciutat; me fastiguen
aquestas professóns que serpentejan
amunt y avall pels seus carrers y plassas;
y 'm destorban els crits d' aquests ganassas
que per forsa ó de grat s' esgargamellan;
sos furients automòvils m' atropellan;
sos vius colors m' atacan la retina
y tot plegat me fa molt mala espina.

Anémose'n al camp; la ciutat nostra
tan poch simpática als meus ulls se mostra,
que inútilment me crida y afalaga
brindantme tota mena de delicias;
donchs si 'm deixés temptar per sas caricias
demostraría ser ben pastanaga.

Quédinse aquí els impúbbers estudiants
si estretets de cervell, amples de mans;
y quédinse també las *Amparitus*,
las *doñas* Soledats y els grans *Papitus*.

Nosaltres us deixém; l' ayre de festa
de la ciutat nostres pulmóns empesta;
nostre cap no está fet á inclinacions
ni havém nascut ab la espinada torta:
preferím, ja que l' época s' ho porta,
inclinarnos davant dels rovellóns.

Pren el teu cistellet, amiga meva;
dónam el bras y aném cap á montanya,
que 'm sento molt més fort si s' acompanya
ma joventut ab la hermosura teva.

Anirém lluny, ben lluny, allá hont no arribi
cap remor ni estridencia que 'ns molesti;
hont el nostre voler se manifesti
sense cap lley injusta que l' en privi.

Boy fugint d' etiquetas ciutadanas,
passarém per un prat de magraners
atapahits d' espléndidas magranas
del color dels teus llabis petoners.

Las tastarém, si vols: á mí es la fruyta
que m' entussiasma més, llevat de tú;
n' omplirém el cistell á corre-cuyta,
dirém que 'n tens desitj si 'ns veu algú.

No 't dolgui deixá avuy la ciutat plena
de polvos y de llassos cortesans;

quan haurém traspasat eixa carena,
á cobert de mals ayres ciutadans,
d' espatechs de trompetas y de salvas,
encoixinats d' envellutadas malvas,
trobarém delitosos llochs per seure;
te faré una corona ab brancas d' eura
y 't faré tants petóns de cara al cel
que, comparada ab tota la bullicia
d' aquí baix á ciutat, nostra delicia,
amiga meva, 't semblará pa y mel.

No m' entretinguis més; donam el bras,
que ja marcar espera 'l nostre pas
en sa rogenca pell la terra humida...
y es hora d' engegarho tot á dida.

Adeu, ciutat volguda! Adeu, matrona:
quan retornada á tas costums diarias
y apagadas del tot las lluminarias
als meus ulls t' ofereixis, Barcelona,
tal com ets ó com véuret jo voldría,
al teu sí tornarém qualsevol día.

Mes entretant, adeu; y si t' extranya
nostra actitud, que pot semblarte tosca,
pensa que 'ns apartém per no ser mosca
d' aquesta *Aranya*.

PEP LLAUNÉ



Siguém fidels cronistas.

Quan aquest número veji la llum pública, la visita, tants días há anunciada pel Sr. Ossorio y Gallardo y pel «Grupo dels 14», serà ja á Barcelona.

Es tot quant, de moment, se 'ns ocorreix dir sobre tan interessant assumpto.

(Com ja poden suposar els nostres amables lectors, aixó de *interessant* ho dihem pel «Grupo dels 14» y pel senyor Ossorio y Gallardo, úniques personas á las quals segurament deu interessar la referida visita.)

Comensa á cridar l' atenció la persistencia ab que un diari barceloní bastant popular s' ha emprés la defensa del nostre Ajuntament, en honor del qual toca el bombo d' una manera potser massa estrepitosa cada vegada que la corporació municipal inicia ó porta á cap alguna obra d' importancia.

—¿Ho veuen?— crida, mirantse satisfet al auditori:— ¿Ho veuen els detractors del Ajuntament barceloní com la seva gestió tendeix positivament á embellir la ciutat y á dotarla de milloras d' indiscutible trascendencia?

Si que ho veyém, estimat company, pero aixó ¿qué té d' extraordinari? ¿Per ventura, ab l' exclusiu objecte d' aplicarlos á n' aquestas milloras, no ha aixecat també l' Ajuntament empréstits quantiosíssims y no ha augmentat el deute local ab una bona picossada de milions?

¿A qué, donchs, tanta admiració, tant xim-xim y tanta alabansa?

¿S' imagina tal vegada el colega á qui aludím que 'ls senyors regidors, després d' haver enmatllevat aquests milions de duros—que Deu fassi que no 's converteixin pera la ciutat en un gep incurable—se 'ls podían haver ficat á la butxaca ó gastat senzillament en xampany, deixant de realisar las milloras, las obras y las reformas pera las quals els havía demanat?

Menos incens, home, menos incens, que á Barcelona els majors d' edat abundan y la gent, devegadas, encare que calli, no bada.

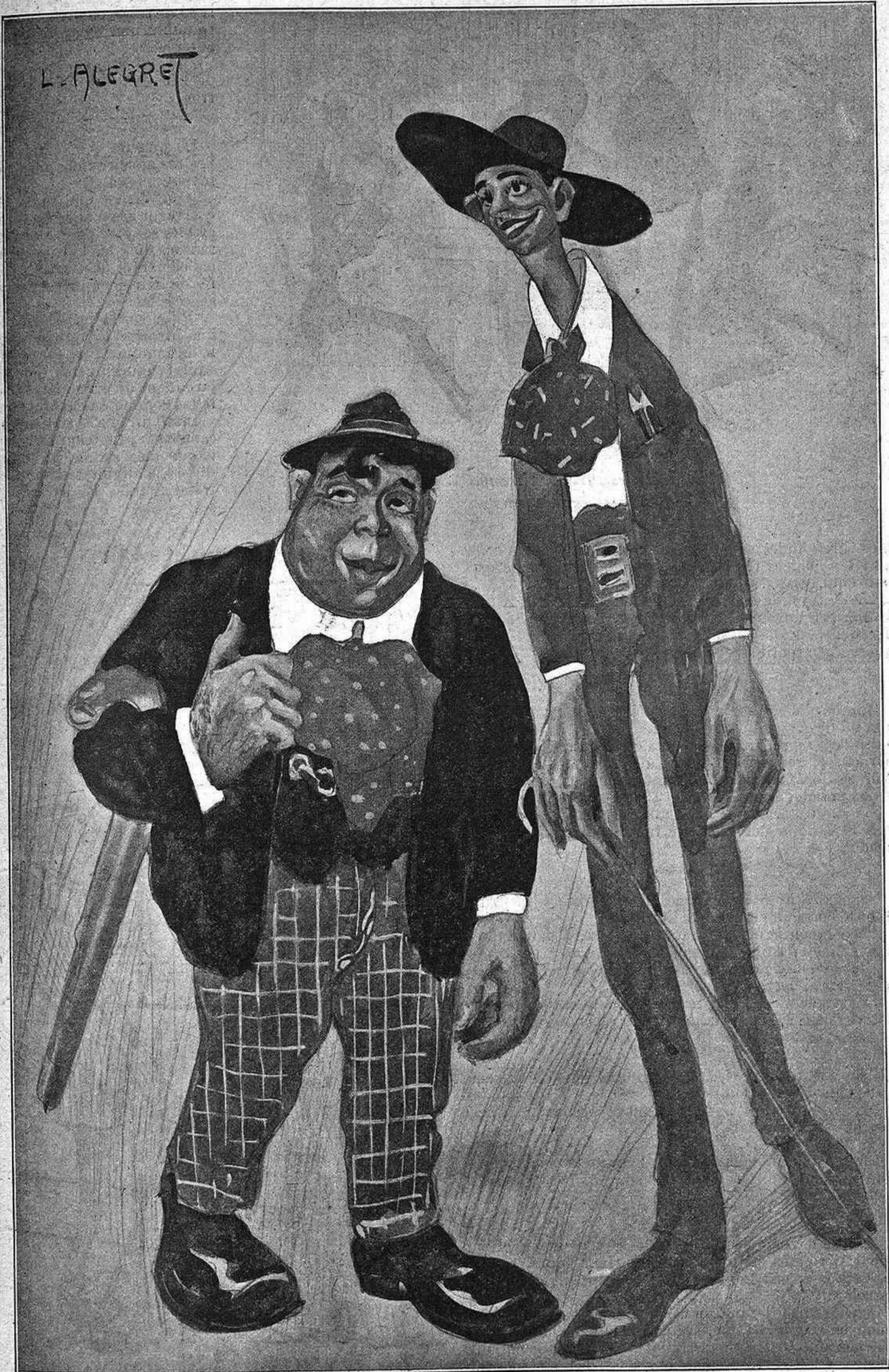
Crónica negra.

Divendres, aburrit, segons indicis, pel mal estat dels seus assumptos, va suicidarse el conegut empresari de circo equiestres don Gil V. Alegria.

Encare que fill de llunyanas terras, la seva llarga permanencia entre nosaltres li havía donat aquí carta de naturalesa y tots el consideravam barceloní.

Ell fou qui, associat ab l' italiá Chiesi, construí l' any 1879 al mitj de la plassa de Catalunya aquell fa-

ATRACCIÓ DE FORASTERS



Els primers de la temporada de tardor.

INTELECTUALS



—¿Ja has vist L' Aranya?

—Sí; casi cada vespre.

mós Circo Equestre que tantas celebritats ens feu conèixer y tan bonichs rendiments proporcioná als seusafortunats empresaris.

Desde feya alguns anys la estrella del senyor Alegría semblava anarse'n á la posta, y terme trágich d' aquesta decadencia sigué la seva mort, que tots els que 'l conequeren han sentit sincerament.

*
**

També el dissapte, moments després d' haver pronunciat un discurs, morí al Congrés de Madrit, ahont, com á diputat, representava el districte de Las Palmas (Canarias), el senyor D. Joseph del Perojo, director del *Nuevo Mundo*, treballador infatigable, periodista expert y bon amich de Catalunya.

LA ESQUELLA envía al popular senmanari madrileny y á la familia del ilustre difunt la expressió del seu condol.

Segons *El Noticiero*, el concejal Sr. Costa té en calitat d' ordeñansa un empleat de Consums.

Pero, escoltin: els empleats de Consums ¿no están exclusivament destinats á perseguir el *matute*?

¿Per qué, donchs, aquest de qui 'ns parla *El Noticiero* té d' anar al darrera del senyor Costa?...

El fet podrà semblar á alguns molt natural, pero á nosaltres ens submergeix en un mar de confusions.

¿Han vist el nou casco que 'l diumenge varen estrenar els agents d' ordre públich?

¡Ah!... Davant d' aquella lúgubre prenda, no hi cab més que un comentari:

¡E. P. D.!

Lletras que no volen pas dir, com tal vegada vostés s' imaginan, *En Pau Descansi*, sinó *Es Prodigiosament Detestable*.

Sempre havíam sentit dir qu' en Mendelssohn era un talent portentós, pero may ens hauríam figurat que ho fos tant com ens fa saber el crítich teatral d' un diari barceloní.

Considerin si 'l famós músich alemany sería un fenómeno extraordinari que, segons el crítich en qüestió, «á los once años tocaba magistralmente el piano, componía música, y leía correctamente el griego, llegando más tarde á dominar tanto ese idioma que tradujo una comedia de Terencio.»

¿No es en veritat maravellos que un home, per la sola rahó de saber el *grech*, pugui traduir una comedia d' un autor *Uti*?

¡Ah!... No 'n corren ara de Mendelssohns, no 'n corren...

Lo que no s' inventan els nostres monárquichs nò s' ho inventa ningú.

¿Qué dirían que se 'ls ha ocorregut ara á aquests apreciabls senyors pera que durant els días de la visita regia els camarers de fondas y cafés de Barcelona presentin un aspecte ben *chic*?

Pues se 'ls ha ocorregut una atrocitat tan grossa com la de comunicar al servey d' aquests establiments l' ordre terminant de presentarse á la feyna completament afeytats.

Inútil dir que 'ls simpátichs camarers, justament ferits en lo que més estima l' home, qu' es la dignitat, han protestat ab totas las sevas forsas.

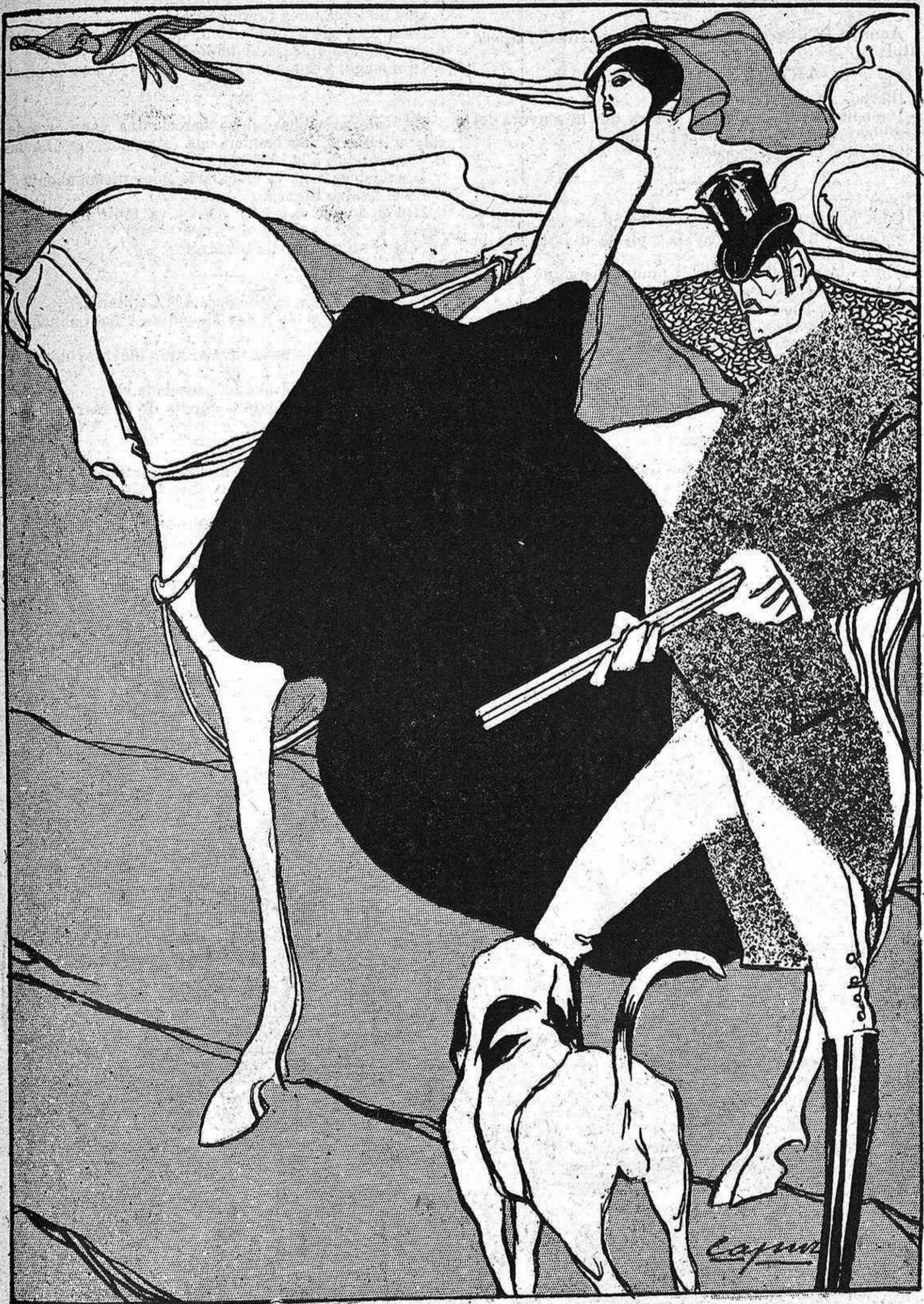
QUI SIGA CONFRARE...



—Noya, 'm sembla que aquesta funció deu anar per tú...

—No, senyor, no; s' equivoca... Va per vosté.

CASSA MENOR



—Ara qu' es aquí, ¿per qué no 'l convidas un día al nostre vedat?

—Cá, dona, cá... Ab la febre cunillera que gasta, aviat ens deixaria sense cunills!

Y tenen remoltíssima rahó.
Aixó de arrebatalsi el bigoti y la barba ja no es manarlos ni dirigirlos dintre del terreno lícit.
Aixó es pura y simplement *pendrels el pèl*.

Agafém *El Liberal* y en lloch preferent trobém aquest títul:

«ANTE UN NUEVO DATO.»

¡Basta!... No cal seguir llegint.
Inmediatament compreném qu' es que la senyora del president del Congrés ha tingut un nen.
Que sigui la enhorabona!...

¡Ara vejini!...
Com que á Casa la Ciutat hi ha pochs empleats, l' Ajuntament tracta de crear una plassa d' inspector de tracció urbana.

¡Quína manera d' ensucrar la píndola pera que 'ls barcelonins se la empassin més fàcilment!

Conque una plassa d' inspector!...

¿Qué 'ls costaria als autors de l' idea de ser més franchs y dir sense embuts qué lo que aquí va á crearse en realitat, es una canongia—que potser ja está *in petto* adjudicada—pera que un favorecut, recomenat y protegit per fulano ó per sutano, cobri al any tantas ó quantas mils pessetas?

Demá passat, diumenge, gran festa escolar al Saló de Sant Joan.

Ja sé qué dirán els petits estudiants:

—¿Una festa en diumenge? ¡Vaya una festa!

Y tindrán rahó. Las festas que no son en día de feyna

no s' han de considerar tals festas. Y aixó de haverse de passar horas y més horas á peu dret, tomant el sol, el vent, ó la pluja... per donar gust á quatre gats, tampoch resultarà gaire festós per las pobras criaturas dels collegis.

Que ho tingan ben present, els pares.

Nosaltres, que també 'n som, com que 'ns agrada predicar ab l' exemple, ja ho tenim pensat:

Diumenge, á esmorzar ab la canalleta, á sota 'ls pins!

Els catorze monárquichs barcelonins varen regalar solemnialment una bandera als estudiants que havían d' anar á rebre á D. Alfons.

L' acte d' entrega va efectuar-se ¿may dirían ahont?

En el Teatro Romea.

¿De modo que va ser un acte, y va tenir lloch á Romeya?...

¡Ves si no es comedia tot aixó!

El senyor Maura també posa á la Capitanía.

Vaig llegir que me li havían endossat las habitacions del entressol.

Uix!... Un home de la seva altura, deixarse donar un pis tan baix!...

Don Antón necessitava més socolada.

Don Antón se mereixia la cúpula de la Mercé ó el dit de Colón.

Diguin lo que vulguin alguns. *Ícarts del Paralelo*, el drama «L' Aranya», d' en Guimerá, ha sigut un exitás gros y merescut.

Sinó que aquí, ahont som tan nacionalistas, més aviat alabém als géneros ínfims de fora que al género trascen-

Y VINGA QUITRÁ!...



—¿Mes quitrá encare, senyor Puig? ¿Vosté creu que, ab aixó, els afirmats milloran gran cosa?

—Peró si aquí no 's tracta de millorar els afirmats, sinó de protegir l' industria quitrana!...

¡TOT HA ANAT BÉ... SON DOS LLEONETS!



—Senyor Darder: aquí té dos *reys de la selva* que m' acaban de portar de París.

—Molt bé, *Sultana*; però no sé cóm anirá aixó dels confits... L' Ajuntament s' ho acaba de gastar tot en lluminarias.

dental de casa, apesar de cridar contínuament contra las xorcas originalitats estrangeras y contra las barroeras adaptacions y traduccions.

L' Apeles Mestres ja ho va dir no sé quan:

Tan mateix, la Humanitat
té unas cosas ben estranyas:
Renega contra las moscas
y destruheix las *Aranyas*.

Y aquí las *moscas bironeras* ja sabem quí son, perque afortunadament tots ens coneixém de sobras.

Havém rebut de l' *Agrupació Artística*, en elegant fulla impresa, unas atinadas paraulas d' Eugène Carrière que no reproduhím per falta d' espay, pero quina lectura y meditació recomaném als enamorats de las arts plásticas y á tots aquells que s' interessin per la estética en general.

Baix el tema «La ensenyansa del art y la educació per la vida» l' eminent Carrière s' extén en enlayrats y al mateix temps práctichs concells que inclinarán, segurament, als nostres joves artistas dret á novas orientacions y novas tendencias.

En Palaudarias va pujar l' altre vespre al Observatori Fabra ab l' intent de veure 'l petit cometa que 's distingeix fa alguns días.

El senyor Comas y Solá, després d' ensenyarli la susdita estrella ab quá y alguns astres més ab el Gran Equatorial, exclama:

—Ja ho veu si es marvellós que s' hagi pogut calcular el pes, el volúm, la distancia de tantas y tantas estrellas.

—Verdaderament,—respón en Palaudarias;—y lo més admirable, encare, es que hagin pogut arribar á sapiguer el nom de cada una!

En Miranius va de visita ab la seva mamá; y la senyora de la casa, comprenent qu' es l' hora de brenar, li dona mitja presa de xacolata.

—¿Que no has de dir res?—fa la mare renyantlo—Apa, ¿qué li has de dir á n' aquesta senyora?...

En Miranius, mirantse la mitja presa: —Que las de casa son molt més grossas!

NOTAS DE CASA

L' actiu y cada día més floreixent **Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria** inaugura ab la solemnitat de costum, el passat dissapte, el curs de 1908-909.

En l' establiment d' objectes d' Art, **Esteva y C.^a** (Santa Ana, 6) va obrirse el día 17 una **Exposició d' aquarelas** degudas al pintor D. J. Boniquet, que podrá ser visitada fins el 31 d' aquest mes á las 6 de la tarde.

QUÈNTOS

Un fulano, qu' es bastant *agarrat*, lloga un cotxe per tota la tarde. Al baixar, davant de casa seva, dona al cotxero un duro, el preu convingut, y deu céntims de propina.

—Tingui; ja 'ls hi regalo,—fa el cotxero empipat, tornantli els céntims.

El fulano, irónicament, ficantse la moneda á la butxaca:

—Quan se tenen puntillos com aquest, no son els deu céntims sino las cinch pessetas lo que 's torna.

El matrimoni Palaudarias s' engresca pera anar uns quants días á fora, pero no 's posa d' acort respecte al lloch.

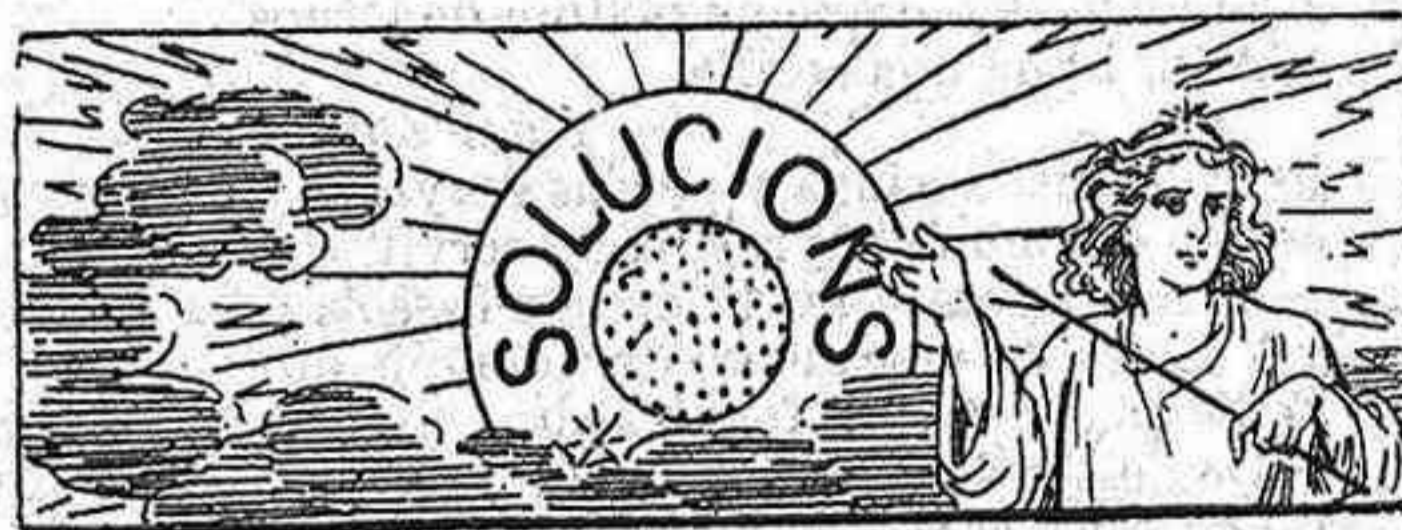
—Y si anessim als Pirineus?—fa ella.

—Nó, noya... allí si que nó,—respón ell.—No 'm vinguis ab montanyas altas, que tapan el paisatge.

En Miranius y en Patarrell son dos angelets-de-deu que 's tenen molta enveja. Avuy s' han topat y no fan sino alabarse las cosas de casa seva.

EN PATARRELL: Perqué ho sápigas, el meu papa, á Sant Gervasi, hi té una torra tota coberta d' euras.

EN MIRANIUS: Sí, ves... El meu ne té una á Pedralbes, tota coberta d' hipotecas!



A LO INSERTAT EN EL ÚLTIM NÚMERO

- 1.^a XARADA.—*Ter-ra-no-va.*
- 2.^a ANAGRAMA.—*Visita—Tivisa.*
- 3.^a ROMBO.—
R
R O S
R O S A S
R O S A L I A
S A L A S
S I S
A
- 4.^a ESTRELLA NUMÉRICA.—*Cornudella.*
- 5.^a TARJETA.—*Els picarols.*
- 6.^a GEROGLÍFICH COMPRIMIT.—*Centellas.*

LAS NOSTRAS SERPETAS



—Jo no la trobo pas tan maca com diuhen...
—Y cá ha de ser, dona!... Veus?... Ell sí, que ho es...

TRENCA-CAPS

XARADA
DETECTIVADAS

LA BAILARINA ASSESSINADA

En un pis del carrer de la Vhaynilla arriba en Sherlock Holmes decidit, y el seu amich Wasttóns li va al darrera ab un granot que al nas li va sortir.

Al entrar en la *dugas-tres*, comprenen que s' ha comés allí un terrible crim; els mobles en desordre, sanch que corre y una dona ab el cos fet á bocins.

—Aixó sembla una *tot*—fa en Sherlock Holmes— aném ensumant tot lo d' aquí dins si hi ha quelcom que puga llum donarnos.
—Aquí hi ha una cerilla.

—Y á n' aquí jo trobo una xeringa y per las senyas es veu que no fa gayre que ha servit.
—Mireu: á sota 'l llit hi ha una cassola y á dintre un mocadó ab un nom que d'ú *Sexta-quarta-tercera* fet ab seda.

—Deu esser de la víctima y aquí l' ha tirat l' assessí pera amagarlo; pro, es raro una cassola sota 'l llit.
—Y es hermosa la morta.

—Bailarina de *hu-prima* devía esser la infelís, aquestas sabatillas ho declaran; y aquestas punyaladas en el pit y els botons arrencats ab gran violencia me diuhen que ha lluytat fins *sis* morir,
—Aprop del nas hi té una marca extranya.
—Aixó son mossegadas.

—Potser sí.
—El criminal se *prima-dos-cinch-sexta* de mossegarli 'l rostre pels seus fins; y 's coneix que 'l bigotí roig portava

y ella li va arrencá 'ls pels que hi ha [aquí.
—Pro ¿y aquestes blaus marcats aquí [la esquena?
—Aixó sens dupte son senyals dels [dits y tal com aquí están... sí, sí, no falla, li faltava el dit gros al assessí.
—¿Y ara qué havém de fer?
—Fem un cigarro y aném, Wasttóns, que ja tením el fil.

J. STARAMSA

ANAGRAMA

En *Total*, prenent la fresca assentat en una *tot* va caure y del resultat casi caminar no pot.

MIQUEL ROCA

CADENA DE PUNTS

Substituhir els punts per lletres de manera que llegidas horisontal y verticalment, diguin: 1.^a ratlla: número; 2.^a: lletra; 3.^a: part del mon; 4.^a: beguda; 5.^a: temps de verb; 6.^a: moneda; 7.^a: nom d' home; 8.^a: part d' auCELL; 9.^a: temps de verb; 10.^a: color, y 11.^a: animal.

J. M. (a) PASTANYILL

AVÍS

Donya 1234567890 051437, negocianta en 15086, 50736, 054810906, 30150806, etc., etc., fa saber als 6426 corredors de 0345, 3085460, 5426, respectivament els senyors 305708 3056086, 3017 1273450 y 492059 30560, que el 970 942 del mes entrant, trasladará el 642 domicili al carrer de las 054806, n.º 676, ahont hi viuhen el 642 14530 030942, y 60 1453080 75484.

R. M. (a) MATADONAS DE SITGES

INTRÍNGULIS

. a . a . a . a . a

Substituhir els punts per lletres, de manera que llegidas horisontalment digui un carrer de Barcelona.

F. ARMENGOL Y B.

CONVERSA

—Escolta, Jaumet, ¿vols venir á festa major, dijous?
—Ahont hi vas, ¿á Culera?
—Sí.
—Que potser hi vas ab en Felip?
—Ca, home; ab el que ara t' acabo d' anomenar.

J. BARRIS Y JUANOLA

GEROGLIFICH

I I D
MAR
II
D R O K

INTRÚS

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Acaba de sortir

APELES MESTRES

Acaba de sortir

IDILIS



IDILIS

LLIBRE PRIMER

LLIBRE SEGON

Un tomo en octau. . . . Ptas. 1

Un tomo en octau. . . . Ptas. 1

Muy en breve aparecerá

El Año en la Mano

ALMANAQUE-ENCICLOPEDIA DE LA VIDA PRÁCTICA
para 1909



con más de 900 grabados intercalados en el texto.

EL AÑO EN LA MANO

es completamente original y sin convenio alguno para reproducir almanagues publicados un año antes en el extranjero.

EL AÑO EN LA MANO,

además de numerosos regalos y concursos que se detallan en el libro, ofrece á sus compradores una participación en la

Lotería de Navidad

SE VENDERÁ EN TODA ESPAÑA Y AMÉRICA

PRECIOS: { Encuadernado en cartoné Ptas. 1'50
Encuadernado con tapas oro y relieve. » 2



La Esquella de la Torratxa ALMANACH

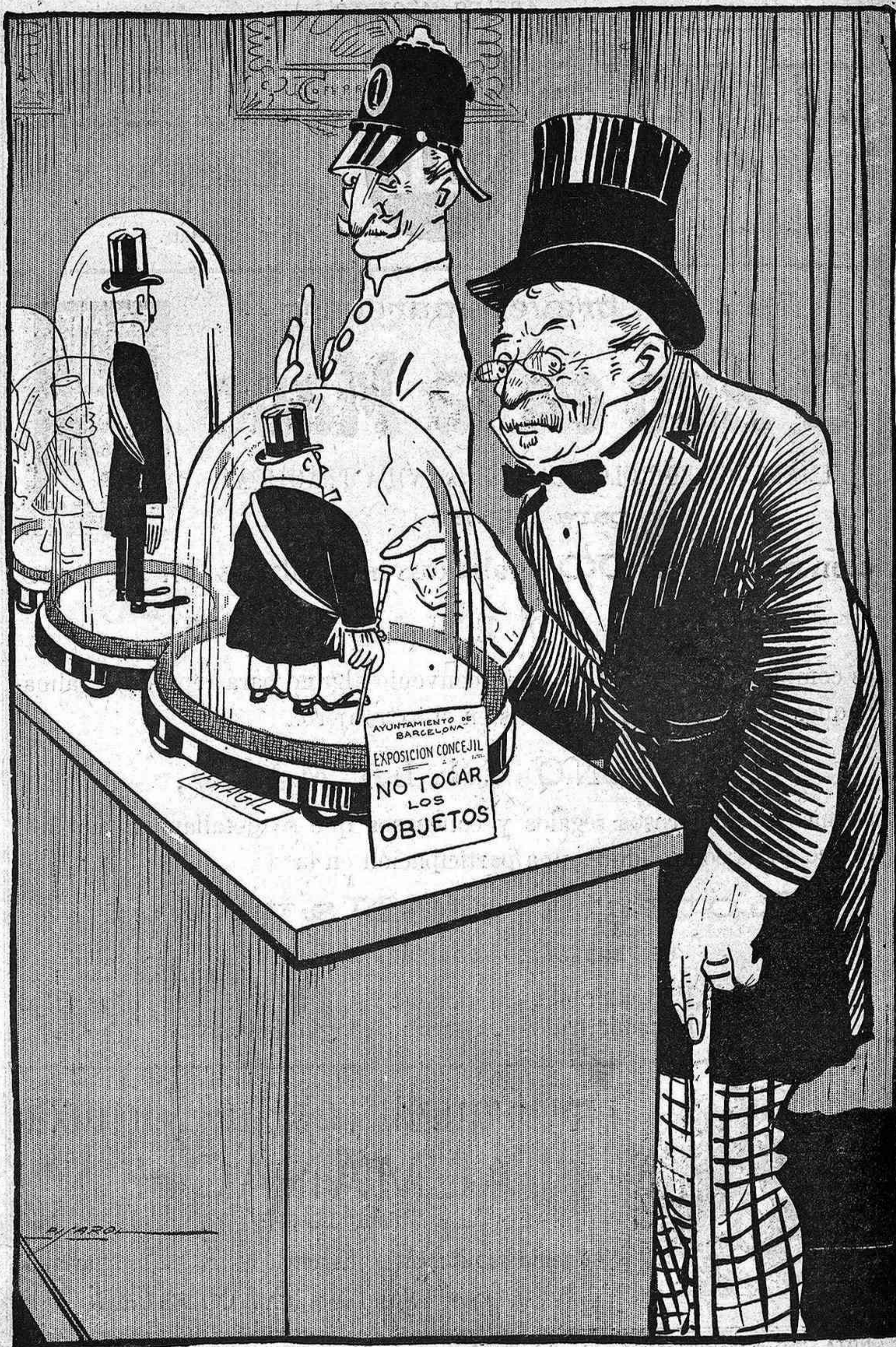
PERA 1909

• Adelanta rápidamente l' impressió y sortirá molt aviat •

Cuberta del artista catalá ANTONI FABRÉS

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet además un ral pera certícat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

AB MOTIU DE LA RATXA DIMISSIONARIA



—¿Qué venen á ser aquestas figurettes, minyó?
—Son rechidors susceptibles, de los que no quieren cargos en las Comissions.